

Kadernota 2027-2030

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Inleiding	4
Prognose budgettaire ruimte 2026 en 2027-2030	6
Programma 1 Ruimtelijke ontwikkeling.....	8
Programma 2 Ruimtelijke beheer	10
Programma 3 Sociaal domein	11
Programma 4 Bestuur en dienstverlening	13
Overzicht Overhead.....	14
Overzicht Algemene dekkingsmiddelen	15
Bijlage: begrotingswijziging	16

Inleiding

Voorwoord

Voor u ligt onze Kadernota 2027-2030. Deze nota is de basis voor de Programmabegroting 2027 en bevat de financiële uitgangspunten voor de komende jaren. Naast een vooruitblik op 2027 en de jaren daarna, kijken we ook terug op het jaar 2026. Het jaar 2026 markeert het begin van een nieuwe raadsperiode in een financieel uitdagende tijd. De ambities uit het nieuwe coalitieakkoord hebben direct invloed op de begroting. Door dalende rijksbijdragen moeten we met minder middelen dezelfde of zelfs meer maatschappelijke doelen behalen.

Vooruitlopend op deze kadernota informeerden we u per brief over het Financieel perspectief 2026-2030. Deze brief ondersteunt de coalitievorming door de belangrijkste opgaven en ontwikkelingen, risico's en mogelijkheden voor de periode 2026–2030 in kaart te brengen. Daarmee kan in het coalitieakkoord een basis worden gelegd voor een stabiele, toekomstgerichte en financieel gezonde meerjarige begroting.

Uitgangspunten Kadernota

1. Beleidsarme kadernota
2. Geen nieuwe taken
3. Realistische ramingen voor bestaande taken

Het college begroot realistisch en met enige terughoudendheid.

Vooruitblik: onzekerheden en ontwikkelingen

In deze Kadernota verwerken we de autonome ontwikkelingen die we financieel kunnen vertalen of benaderen. Daarnaast zijn er trends en ontwikkelingen die in deze periode merkbare impact hebben op onze begroting. Het zijn in sommige gevallen geen uitgewerkte beleidskeuzes, maar ontwikkelingen die zich onvermijdelijk voordoen. Deze zijn niet financieel verwerkt in deze kadernota, maar via de Financieel Perspectiefbrief 2026-2030 aan u voorgelegd. Het gaat hierbij om de volgende ontwikkelingen:

- Mobiliteitsontsluiting/ oplossingen in relatie tot woningbouwlocaties en economische bedrijvigheid
- Woningbouw versus grondaankopen
- Warmteprogramma opstellen en uitvoeren en warmtenet Langeraar
- Implementatie omgevingswet
- Soorten Management Plan
- Transitie opgaven Rijksbeleid
- 30 km inrichting
- Structureel stijgende kosten onderhoud/ service beheerplannen
- Beheerplan Begraafplaatsen
- Verkeersmaatregelen bij evenementen
- Beheer en onderhoud buitensport-accommodaties
- Onderwijshuisvesting
- Toekomstbestendige huisvesting gemeentelijke kantoren
- Weerbaarheid

Bovenstaande opsomming geeft een overzicht van investeringen die wij mogelijk de komende jaren op ons af zien komen of die nodig zijn vanwege bijvoorbeeld (nieuwe) wet- en regelgeving. Dit overzicht is niet limitatief. Zo zien wij ook binnen lopende projecten een toename aan kosten. Daarnaast geldt binnen het samenwerkingsverband Holland Rijnland dat van gemeenten cofinanciering wordt gevraagd, bijvoorbeeld bij de RIA-projecten. Uiteraard houden wij dit nauwlettend in de gaten en zoeken waar mogelijk naar alternatieven om binnen begrotingen en/of budgetten te blijven.

Samenvattend beeld 2027-2030

Omschrijving (toelichting)

Op basis van de genoemde uitgangspunten zien we voor de begroting 2027-2030 de eerste jaren een positief resultaat en daarna een negatief structureel saldo.

De komende jaren zijn cruciaal om de verkregen ruimte slim in te zetten en toekomstige uitgaven met een structurele doorwerking op verstandige wijze te benutten. Dat leidt tot onderstaand resultaat. Daarbij is het structurele begrotingssaldo in 2028, 2029 en 2030 negatief.

Excel-tabel

(- is voordelig + is nadelig) x € 1.000

Saldo na de kadernota	2026	2027	2028	2029	2030
Begrotingssaldo incidenteel	€ 1.885	€ 382	€ -594	€ -452	€ -279
Begrotingssaldo structureel	€ -2.395	€ -1.181	€ 178	€ 879	€ 767
Begrotingssaldo	€ -510	€ -799	€ -416	€ 427	€ 488

Prognose budgettaire ruimte 2026 en 2027-2030

2026 en 2027-2030

In deze paragraaf geven wij een beeld van de ontwikkelingen in het jaar 2026 en over de budgettaire ruimte in voorbereiding op het samenstellen van de programmabegroting 2027-2030. De basis is de besluitvorming tot het opstellen van deze kadernota.

- De budgettaire ruimte is de ruimte die in de begroting overblijft als alle te verwachten kosten zijn afgetrokken. We maken de budgettaire ruimte inzichtelijk, zodat u een integrale afweging kunt maken over hoe de budgetten zijn in te zetten voor de komende vier jaren.

De volgende onderwerpen hebben invloed op de budgettaire ruimte:

- Het beginpunt is de stand van de budgettaire ruimte uit de programmabegroting 2026-2029. Hierbij tellen we de gevolgen van de decemberwijziging 2025 op.
- De technische uitgangspunten voor de begroting 2027, bestaande uit:
  - de mutaties van de decembercirculaire 2025 van het gemeentefonds;
  - de gevolgen van de mutaties in de indexerings- en rentepercentages.
- De nieuwe ontwikkelingen die opgehaald zijn in de organisatie.
- Begrotingswijzigingen die in 2026 zijn verwerkt.

Deze punten lichten we hieronder toe. Zo ontstaat een totaalbeeld van de budgettaire ruimte die als startpunt dient voor het opstellen van de programmabegroting 2027-2030.

Budgettair beeld op basis van voorgaande besluitvorming

In onderstaand overzicht staat de actuele budgettaire ruimte nadat de gemeenteraad de programmabegroting 2026-2029 vaststelde. Dit is inclusief vastgestelde raadsvoorstellen. Tot slot is de jaarschijf 2030 toegevoegd (x € 1.000):

Omschrijving (- is voordelig + nadelig, x € 1.000)	2026	2027	2028	2029	2030
Begroting 2026-2029	-€ 319	-€ 1.136	-€ 605	€ 12	€ 12
Effecten Decemberwijziging 2025	€ 10	€ 235	€ 291	€ 372	€ 372
Vastgestelde begrotingswijzigingen	€ 190	€ 154	€ 196	€ 349	€ 349
Start begrotingssaldo kadernota 2027	-€ 119	-€ 747	-€ 118	€ 733	€ 733

Prognose algemene uitkering

De algemene uitkering uit het Gemeentefonds is een belangrijke inkomstenbron voor ons. In deze kadernota gaan we uit van de laatst bekende gegevens, waaronder de decembercirculaire 2025. De voorjaarsnota van het Rijk over 2026 verscheen 27 maart. Deze voorjaarsnota geeft een vooruitblik op de rijksbegroting voor de komende jaren. Over de gevolgen worden gemeenten verder geïnformeerd via de meicirculaire 2026. Wanneer de gevolgen op de begroting van onze gemeente bekend en doorgerekend zijn, bieden we deze met een aparte raadsbrief aan de raad aan. In de meicirculaire 2026 verwachten we geen grote accres-effecten door de nieuwe systematiek. Het belang van circulaires voor het resultaat zijn minder groot.

Indexeringspercentages en rentepercentages

Jaarlijks stelt onze gemeenteraad via de kadernota vast met welke indexerings- en rentepercentages de budgetten in de begroting stijgen.

Het Financieel toezichtkader van de provincie geeft financiële kaders aan over reëel ramen. Hierbij kunnen wij rekening houden met de prijsontwikkeling op basis van de percentages in de tabel Prijsindexen CPB CEP. Dit heeft de volgende indexering tot gevolg.

Wij hanteren de onderstaande percentages:

- In deze kadernota houden we rekening met de door het CPB geraamde prijsontwikkeling in maart 2026 voor het jaar 2027 van 2,1 procent (prijs materiële overheidsconsumptie (IMOC));
- In deze kadernota houden we rekening met het loonvoet sector overheid van 4,2 procent;
- Een rentepercentage van 2,15 procent conform het geldende tarief van de ECB.

Prognose ontwikkelingen kadernota

In deze kadernota zijn onderstaande ontwikkelingen opgenomen. De niet jaarlijks terugkerende mutaties lichten we per programma toe.

Volgens artikel 189 van de Gemeentewet moet een gemeente zorgen dat de begroting structureel en reëel in evenwicht is. Een begroting is structureel in evenwicht op het moment dat de structurele baten ieder jaar de structurele lasten dekken. Reëel in evenwicht houdt in dat de ramingen realistisch zijn.

Het structurele saldo van onze gemeente is voor het jaar 2027 structureel en reëel in evenwicht.

Autonome ontwikkelingen omvatten onder meer de volgende onderwerpen en komen terug in elk programma:

- Indexatie van baten en lasten op basis van inflatie;
- Verwerking van begrotingen van gemeenschappelijke regelingen;
- Verwerking van het ICT Beheerplan;
- Aanpassing op basis van de algemene uitkering: verwerking van de decembercirculaire 2025 (raadsbrief), verschuiving van het basisjaar, opname van het jaar 2030 en verwerking van de voorjaarsnota van het Rijk.

- is voordelig + is nadelig (x € 1.000)

Ontwikkelingen 2026-2030	2026	2027	2028	2029	2030
1. Ruimtelijke ontwikkeling	€ 724	€ 183	€ 183	€ 9	€ 9
2. Ruimtelijk beheer	€ 31	€ 215	€ 165	€ 11	€ 181
3. Sociaal Domein	€ -	€ 1.099	€ 1.099	€ 1.321	€ 1.313
4. Bestuur en Dienstverlening	€ 23	€ 265	€ 236	€ 236	€ 210
Overzicht overhead	€ 164	€ 584	€ 526	€ 542	€ 525
Overzicht algemene dekkingsmiddelen	€ -1.333	€ -2.398	€ -2.507	€ -2.425	€ -2.483
Totaal budgettair effect programma's/overzicht dekkingsmiddelen/overhead	€ -391	€ -52	€ -298	€ -306	€ -245

- is voordelig + is nadelig (x € 1.000)

Meerjarenperspectief kadernota 2026-2030	2026	2027	2028	2029	2030
Meerjarenperspectief inclusief ontwikkelingen 2025-2029	€ -510	€ -799	€ -416	€ 427	€ 488

(- is voordelig + is nadelig) x € 1.000

Saldo na de kadernota	2026	2027	2028	2029	2030
Begrotingssaldo incidenteel	€ 1.885	€ 382	€ -594	€ -452	€ -279
Begrotingssaldo structureel	€ -2.395	€ -1.181	€ 178	€ 879	€ 767
Begrotingssaldo	€ -510	€ -799	€ -416	€ 427	€ 488

Programma 1 Ruimtelijke ontwikkeling

Financiële gevolgen

- is voordelig + is nadelig (x € 1.000)

Ontwikkelingen 2026-2030	2026	2027	2028	2029	2030
1. Ruimtelijke ontwikkeling					
Nadeel					
ICT Beheerplan 2027-2030	€ 35	€ 69	€ 69	€ 69	€ 69
Indexatie	€ -	€ 28	€ 28	€ 28	€ 28
Indexatie loonkosten	€ -	€ 183	€ 183	€ 183	€ 183
Onderzoek rekenkamer	€ 30	€ -	€ -	€ -	€ -
CDOKE	€ 904	€ -	€ -	€ -	€ -
Herfasering budget omgevingsplan	€ -	€ -	€ -	€ 117	€ 110
Totaal 2026-2030	€ 969	€ 280	€ 280	€ 397	€ 390
Voordeel					
Herijken kapitaallasten	€ -69	€ -69	€ -69	€ -243	€ -243
Herfasering budget omgevingsplan	€ -115	€ -59	€ -53	€ -	€ -
Verkoop perceel Teylersplein Nieuwveen – realisatie hospice	€ -148	€ -	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen					
ICT Beheerplan 2027-2030	€ -28	€ -28	€ -28	€ -28	€ -28
Herfasering budget omgevingsplan	€ 115	€ 59	€ 53	€ -117	€ -110
Totaal 2026-2030	€ -245	€ -97	€ -97	€ -388	€ -381
Budgettair effect programma 1 Ruimtelijke ontwikkeling	€ 724	€ 183	€ 183	€ 9	€ 9
Opvoeren investeringen					
Startersleningen	€ 2.920				

Toelichting

Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)

Zoals toegelicht in het overzicht algemene dekkingsmiddelen is voor 2026 de specifieke uitkering CDOKE toegevoegd (€ 903.796) aan het gemeentefonds. Hiermee vervalt de geraamde specifieke uitkering in programma 1 van € 515.000, per saldo een voordeel van afgerond €389.000. Deze middelen zetten we in 2026 in voor advieskosten en externe deskundigen. Concreet denken we aan de noodzakelijke inzet voor het Soorten Management Plan en de plan MER (milieu effect rapportage) gekoppeld aan het Warmteprogramma.

Herfasering budget omgevingsplan (coördinatie en implementatie)

Om de continuïteit in de uitvoering van het omgevingsplan te borgen, stellen wij voor de eerder geraamde middelen (via de algemene reserve) in de kadernota 2026-2029 voor coördinatie en implementatie gelijkmatig over de jaren tot en met 2030 te verdelen. Door een meerjarige spreiding sluiten de beschikbare budgetten beter aan op de uitvoering van de werkzaamheden. Hiermee ontstaat ruimte om de opgave zorgvuldig en beheerst verder te brengen, zonder dat extra middelen nodig zijn.

Verkoop perceel Teylersplein Nieuwveen – realisatie hospice

Naar aanleiding van de motie van de gemeenteraad van 29 januari 2026 heeft het college op 21 april 2026 besloten een perceel van circa 1.900 m² aan het Teylersplein in Nieuwveen te verkopen aan de Stichting Hospicegroep Alphen aan den Rijn – Nieuwkoop voor de realisatie van een nieuw hospice. Deze ontwikkeling was niet opgenomen in de begroting 2026–2029 en wordt via de reguliere exploitatie verwerkt. De verkoopopbrengst bedraagt € 304.000. Daartegenover staan de afboeking van de boekwaarde van de grond (€ 56.000), de (investerings-) kosten voor de duurzame inrichting van de omringende openbare ruimte (geraamd € 150.000, en advies- en plankosten € 100.000(pm)). Per saldo is het financieel resultaat voor 2026 € 148.000 positief en vanaf 2026 € 5.000 negatief (kapitaallasten investeringskosten openbare ruimte).

Startersleningen

In december 2025 informeerden wij u via een raadsinformatiebrief over de uitvoering van de motie 'Onderzoek starterslening voor periode na 2026'. In deze brief gaven wij enerzijds inzicht in de verstrekte startersleningen in de periode 2024-2025 en anderzijds in het benodigde budget voor te verwachten startersleningen voor de periode 2026-2028. We stellen via deze Kadernota voor om afgerond € 2.920.000 beschikbaar te stellen voor het verstrekken van startersleningen. Het verstrekken van deze leningen heeft geen direct effect op onze exploitatiebegroting (en solvabiliteit), aangezien we het als financiële vaste activa op de balans opnemen. De ontvangen rente wordt jaarlijks aan ons uitbetaald. In onderstaande tabel staat de onderbouwing van het benodigde budget.

Excel-tabel

Prognose 2026 t/m 2028	2026	2027	2028	Totaal
Bestaande bouw	11	11	11	33
Tochtpad Noordeinde (ca. 22 woningen)	17			17
Buytewech Noord (ca. 40 woningen)	30			30
Hart van Vrouwenakker (ca. 22 woningen)	17			17
Totaal	75	11	11	97
Bedrag	€ 3.750.000	€ 550.000	€ 550.000	€ 4.850.000
Revolverend bedrag verwachting	€ 160.000	€ 200.000	€ 250.000	€ 610.000
Saldo nog beschikbaar	€ 1.318.138			
Benodigd bedrag	€ 2.271.862	€ 350.000	€ 300.000	€ 2.921.862

Programma 2 Ruimtelijke beheer

Financiële gevolgen

- is voordelig + is nadelig (x € 1.000)

Ontwikkelingen 2026-2030	2026	2027	2028	2029	2030
2. Ruimtelijk beheer					
Nadeel					
Gemeenschappelijke regelingen	€ -	€ 55	€ 55	€ 55	€ 55
Herijken kapitaallasten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 15
Indexatie loonkosten	€ -	€ 145	€ 145	€ 145	€ 145
Bijdrage afvoer bagger Waterschap Rijnland	€ 70	€ 70	€ 70	€ -	€ -
Totaal 2026-2030	€ 70	€ 270	€ 270	€ 200	€ 215
Voordeel					
Indexatie	€ -	€ -34	€ -34	€ -34	€ -34
Herijken kapitaallasten	€ -39	€ -21	€ -71	€ -155	€ -
Gemeentelijke rioleringsplan	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal 2026-2030	€ -39	€ -55	€ -105	€ -189	€ -34
Budgettair effect programma 2 Ruimtelijk beheer	€ 31	€ 215	€ 165	€ 11	€ 181
Opvoeren investeringen					
Openbare ruimte Teylersplein (hospice)	€ 150				

Toelichting

Bijdrage afvoer bagger Waterschap Rijnland

Het hoogheemraadschap Van Rijnland is verantwoordelijk voor het baggeren van onze primaire watergangen. Dit zijn watergangen die essentieel zijn in het watersysteem. De gemeentegrond ligt vaak naast deze watergangen, daarmee zijn we de 'aangelanden' van de watergang. De eigenaar en aangelanden zijn samen verplicht om de watergangen te baggeren. Met het hoogheemraadschap spraken we af dat zij de sloot baggeren en deze bagger afvoeren. Wij betalen het deel waar wij verantwoordelijk voor zijn. Dit zijn driejaarlijkse overeenkomsten die we sluiten met het waterschap. Op basis van de baggerplanning van het waterschap is de gemeentelijke bijdrage € 70.000 per jaar voor een periode van drie jaar, totaal € 210.000.

Gemeentelijke rioleringsplan

In de raadsvergadering van 13 november 2025 is het Gemeentelijke Rioleringsplan 2026-2030 vastgesteld. Daarbij besloot de raad om de financiële (budget neutrale) consequenties te verwerken in deze kadernota. Het verschil tussen de hogere inkomsten als gevolg van de besloten verhoging van de rioolheffing van € 3,50 (plus indexatie) per jaar en de overige mutaties verwerken we als resultaat op de voorziening.

Openbare ruimte Teylersplein Nieuwveen

Zie toelichting programma 1 Verkoop perceel Teylersplein Nieuwveen (realisatie hospice).

Programma 3 Sociaal domein

Financiële gevolgen

- is voordelig + is nadelig (x € 1.000)

Ontwikkelingen 2026-2030	2026	2027	2028	2029	2030
3. Sociaal Domein					
Nadeel					
ICT Beheerplan 2027-2030	€ -	€ 2	€ 2	€ 2	€ 2
Indexatie	€ -	€ 733	€ 733	€ 733	€ 733
Herijken kapitaallasten	€ -	€ -	€ -	€ 169	€ 161
Gemeenschappelijke regelingen	€ -	€ 178	€ 178	€ 178	€ 178
Indexatie loonkosten	€ -	€ 239	€ 239	€ 239	€ 239
Extra uitgaven WMO	€ 107	€ -	€ 54	€ 166	€ -
Extra uitgaven jeugdhulp	€ -	€ 200	€ -	€ -	€ -
Maatschappelijke Zorg- Scheve huisjes	€ 33	€ -	€ -	€ -	€ -
Vastgoed Oekraïne	€ 3	€ 62	€ 62	€ 62	€ 62
Totaal 2026-2030	€ 143	€ 1.414	€ 1.268	€ 1.549	€ 1.375
Voordeel					
Herijken kapitaallasten	€ -	€ -53	€ -53	€ -	€ -
Specifieke uitkeringen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Onttrekkingen					
Dekking extra uitgaven WMO	€ -107	€ -	€ -54	€ -166	€ -
Dekking extra uitgaven Jeugdhulp	€ -	€ -200	€ -	€ -	€ -
Dekking Maatschappelijke Zorg- Scheve huisjes	€ -33	€ -	€ -	€ -	€ -
Vastgoed Oekraïne	€ -3	€ -62	€ -62	€ -62	€ -62
Totaal 2026-2030	€ -143	€ -315	€ -169	€ -228	€ -62
Budgettair effect programma 3 Sociaal Domein	€ -	€ 1.099	€ 1.099	€ 1.321	€ 1.313
Opvoeren kredieten					
Investering Vastgoed Oekraïne - verbouwing Middelweg	€ 363				

Toelichting

WMO

Voor 2026 is het budget met € 107.000 verhoogd als gevolg van indexatie. Deze extra lasten dekken we door een onttrekking aan de reserve Sociaal Domein. We besloten om de overeenkomst met Tom in de Buurt te verlengen voor de periode 1 januari 2027 tot en met 31 december 2029. Op basis van een extern onderzoek zijn de budgetten herijkt en aanvullende werkafspraken gemaakt met Tom in de Buurt en de samenwerkingspartners. We informeerden de gemeenteraad hierover op 16 december 2025 met een Raadsinformatiebrief. De herijkte budgetten WMO leiden tot extra lasten in 2028 voor een bedrag van € 54.000 en in 2029 van € 166.000. Dit is exclusief de verhoging als gevolg van de indexatie van de herijkte budgetten. Deze extra lasten dekken we door een onttrekking voor hetzelfde bedrag aan de reserve Sociaal Domein.

Jeugdhulp

Ons aandeel in de begroting 2027 van Service Organisatie Zorg (SOZ) vertoont in 2027 een stijging in de kosten Jeugdhulp van € 200.000. De regionale jeugdhulp begroting 2027 is gebaseerd op de realisatie 2025. De realisatie over 2025 valt hoger uit. Daarom verwachten we dat in de regionale begroting de kosten voor onze gemeente hoger worden geraamd. Binnen onze eigen begroting moet voldoende budget beschikbaar zijn om deze verhoging te dekken. De kans is aanwezig dat de kosten in 2027 lager uitvallen dan begroot. Aan de andere kant is in de regionale meerjarenbegroting vanaf 2027 rekening gehouden met een kostendaling als gevolg van beleidsombuigingen. Het is onzeker of deze bezuinigingen worden gerealiseerd. De extra lasten worden gedekt door een onttrekking voor hetzelfde bedrag aan de reserve Sociaal Domein.

Maatschappelijke Zorg- Scheve huisjes

Samen met Woondiensten Aarwoude (WDA) hebben we in de prestatieafspraken afgesproken om twee Scheve huisjes te realiseren. Dit komt voort uit regionale afspraken over het toevoegen van deze bijzondere woonvorm. Voor dit project diende WDA een aanvraag voor een bijdrage uit het Woonfonds in van € 33.127. Het college besloot de gevraagde bijdrage toe te kennen. We informeerden de gemeenteraad hierover met raadinformatiebrief 534890 van 17 maart 2026. We stellen voor de bijdrage van € 33.127 te onttrekken aan het Woonfonds.

Specifieke Uitkeringen

Voor de specifieke uitkering Versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis (Gala) voegen we het gereserveerde budget in 2025 voor € 50.000 toe aan het budget 2026. Dekking is de vooruit ontvangen specifieke uitkering voor hetzelfde bedrag. Voor de specifieke uitkering Onderwijsachterstandenbeleid (OAB) is op basis van het bestedingsplan 2026 OAB extra budget van € 171.000 nodig. Dekking is de vooruit ontvangen specifieke uitkering voor hetzelfde bedrag.

Vastgoed Oekraïne - verbouwing Middelweg

Op de locatie Middelweg in Ter Aar (voormalige gemeentewerf) zijn al drie tijdelijke woonunits aanwezig voor de opvang van Oekraïense ontheemden. In totaal wonen er veertien ontheemden. Door het wegvallen van opvanglocaties ontstaat een dringende noodzaak voor opvangcapaciteit. Wij willen de wettelijke opvangverplichting blijven nakomen. Door transitie van een leegstaande ruimte binnen het bestaande pand Middelweg realiseren we twee extra tijdelijke woonunits. Deze bieden plaats aan zeven tot acht ontheemden. De bewoners beschikken over eigen sanitair en een eigen kookvoorziening en zijn daarmee zelfstandig in hun verblijfssituatie. De totale kosten bedragen € 363.000. Op grond van de Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne vroegen we een bijdrage van € 93.000 aan bij de rijksoverheid. Zo bedraagt de netto investering € 270.000. Die schrijven we in vijf jaar af. De jaarlijkse kapitaallasten (€ 54.000) en exploitatielasten (€ 7.800) brengen we ten laste van de reserve Oekraïne. Met deze investering kunnen we voldoen aan de wettelijke opvangverplichting en we kunnen de opvang van Oekraïense ontheemden continueren.

Programma 4 Bestuur en dienstverlening

Financiële gevolgen

- is voordelig + is nadelig (x € 1.000)

Ontwikkelingen 2026-2030	2026	2027	2028	2029	2030
4. Bestuur en Dienstverlening					
<i>Nadeel</i>					
Indexatie	€ -	€ 4	€ 4	€ 4	€ 4
Gemeenschappelijke regelingen	€ -	€ 114	€ 114	€ 114	€ 114
Herijken kapitaallasten	€ 26	€ 26	€ 26	€ 26	€ -
Indexatie loonkosten	€ -	€ 147	€ 147	€ 147	€ 147
Totaal 2026-2030	€ 26	€ 291	€ 291	€ 291	€ 265
<i>Voordeel</i>					
ICT Beheerplan 2027-2030	€ -1	€ -24	€ -53	€ -53	€ -53
Overheveling verzekeringen	€ -2	€ -2	€ -2	€ -2	€ -2
Totaal 2026-2030	€ -3	€ -26	€ -55	€ -55	€ -55
Budgettair effect programma 4 Bestuur en dienstverlening	€ 23	€ 265	€ 236	€ 236	€ 210

Toelichting

Verzekeringen

De overheveling van de verzekeringen is een technische acquisitie zonder financiële impact.

Overzicht Overhead

Financiële gevolgen

- is voordelig + is nadelig (x € 1.000)

Ontwikkelingen 2026-2030	2026	2027	2028	2029	2030
Overzicht overhead					
<i>Nadeel</i>					
ICT Beheerplan 2027-2030	€ 94	€ 70	€ 27	€ 27	€ 27
Indexatie	€ 48	€ 137	€ 137	€ 137	€ 137
Herijken kapitaallasten	€ 20	€ 2	€ -	€ 3	€ -
Indexatie loonkosten	€ -	€ 373	€ 373	€ 373	€ 373
Overheveling verzekeringen	€ 2	€ 2	€ 2	€ 2	€ 2
Totaal 2026-2030	€ 164	€ 584	€ 539	€ 542	€ 539
<i>Voordeel</i>					
Herijken kapitaallasten	€ -	€ -	€ -13	€ -	€ -14
Totaal 2026-2030	€ 164	€ 584	€ 526	€ 542	€ 525
Budgettair effect overzicht overhead	€ 164	€ 584	€ 526	€ 542	€ 525
Opvoeren kredieten					
Ophoging noodzakelijke investering gemeentekantoor Nieuwveen	€ 45				

Toelichting

Verzekeringen

De overheveling van de verzekeringen is een technische acquisitie zonder financiële impact.

Ophoging noodzakelijke investering gemeentekantoor Nieuwveen

Een aanvulling van € 45.000 op het budget voor de doorontwikkeling van het gemeentekantoor Nieuwveen gebruiken we voor de verbetering van de bestuursgang. Het gaat hier om noodzakelijke wijzigingen om het bestuur ook de komende raadsperiodes weer te voorzien van een gedegen werkplek.

Overzicht Algemene dekkingsmiddelen

Financiële gevolgen

- is voordelig + is nadelig (x € 1.000)

Ontwikkelingen 2026-2030	2026	2027	2028	2029	2030
Overzicht algemene dekkingsmiddelen					
Nadeel					
ICT Beheerplan 2027-2030	€ 4	€ 8	€ 8	€ 8	€ 8
Gemeenschappelijke regelingen	€ -	€ 19	€ 19	€ 19	€ 19
Totaal 2026-2030	€ 4	€ 27	€ 27	€ 27	€ 27
Voordeel					
Verschuiven basisjaar Gemeentefonds	€ -	€ -1.402	€ -1.402	€ -1.402	€ -1.402
Bijstellen rentelasten	€ -146	€ -550	€ -682	€ -600	€ -305
Effect Decemercirculaire	€ -235	€ -185	€ -162	€ -162	€ -515
Indexatie	€ -	€ -236	€ -236	€ -236	€ -236
Verlagen storting in voorziening debiteuren	€ -52	€ -52	€ -52	€ -52	€ -52
CDOKE	€ -904	€ -	€ -	€ -	€ -
Totaal 2026-2030	€ -1.337	€ -2.425	€ -2.534	€ -2.452	€ -2.510
Budgettair effect overzicht algemene dekkingsmiddelen	€ -1.333	€ -2.398	€ -2.507	€ -2.425	€ -2.483

Toelichting

Gemeentefonds

De rijksbegroting is gebaseerd op lopende prijzen, dus inclusief inflatie. In onze gemeente stellen we de meerjarenraming op basis van constante prijzen op. Dat betekent dat we de baten en lasten in het jaar 2027 voor het eerst tegen lopende prijzen ramen. Het verzetten basisjaar Gemeentefonds is de omrekening van constante naar lopende prijzen voor het jaar 2027.

Effect Decemercirculaire

De effecten van de decemercirculaire 2025 zijn financieel technische maatregelen. Het jaar 2030 is voor het eerst opgenomen en heeft een hogere uitkering door met name hogere accessen en een hogere uitkeringsbasis. Vanwege grote onzekerheden is in afwachting van de meircirculaire hier vijftig procent van meegenomen. De andere vijftig procent (€ 350.000) staat op een stelpost.

Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE)

Via de septembercirculaire 2025 is aangekondigd dat we de specifieke uitkering Capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE) met ingang van 2026 overhevelen naar het Gemeentefonds. Vooralsnog is alleen voor het jaar 2026 het bedrag bekend gemaakt (€ 903.796). Dit bedrag is via de Decemberwijziging op een stelpost geraamd. Nu ramen we deze stelpost af en voegen we het budget toe aan het uitvoeringsbudget Duurzaamheid. De besteding van dit budget lichten we toe in programma 1.

Bijlage: begrotingswijziging

Excel-tabel

BWN: 26003 BGW
Kadernota 2027

Programma X € 1.000	Inkomsten/uitgaven	Programma nummer	Programma	2026	2027	2028	2029
	Uitgaven	P1	Ruimtelijke ontwikkeling	369	175	181	177
	Uitgaven	P2	Ruimtelijk beheer	79	623	621	385
	Uitgaven	P3	Sociaal domein	584	1.428	1.282	1.616
	Uitgaven	P4	Bestuur en dienstverlening	23	275	246	246
	Uitgaven	P5	Overhead	164	585	526	542
	Uitgaven	P6	Algemene dekkingsmiddelen	-940	-423	-555	-472
	Uitgaven	ONVOORZIEN	Onvoorzien	0	0	0	0
	Uitgaven	VPB	Vpb	0	0	0	0
Uitgaven - Totaal				279	2.663	2.300	2.495
	Inkomsten	P1	Ruimtelijke ontwikkeling	267	-23	-23	-23
	Inkomsten	P2	Ruimtelijk beheer	-48	-408	-454	-374
	Inkomsten	P3	Sociaal domein	-442	-67	-67	-67
	Inkomsten	P4	Bestuur en dienstverlening	0	-10	-10	-10
	Inkomsten	P5	Overhead	0	-1	-1	-1
	Inkomsten	P6	Algemene dekkingsmiddelen	-393	-1.976	-1.952	-1.953
Inkomsten - Totaal				-615	-2.484	-2.507	-2.427
- Totaal				-336	179	-207	67
Reserves	Uitgaven	P1	Ruimtelijke ontwikkeling	0	0	0	0
Reserves	Uitgaven	P2	Ruimtelijk beheer	0	0	0	0
Reserves	Uitgaven	P3	Sociaal domein	0	0	0	0
Reserves	Uitgaven	P4	Bestuur en dienstverlening	0	0	0	0
Reserves	Uitgaven	P5	Overhead	0	0	0	0
Reserves	Uitgaven	P6	Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0
Uitgaven - Totaal				0	0	0	0
Reserves	Inkomsten	P1	Ruimtelijke ontwikkeling	88	31	25	-145
Reserves	Inkomsten	P2	Ruimtelijk beheer	0	0	0	0
Reserves	Inkomsten	P3	Sociaal domein	-143	-262	-116	-228
Reserves	Inkomsten	P4	Bestuur en dienstverlening	0	0	0	0
Reserves	Inkomsten	P5	Overhead	0	0	0	0
Reserves	Inkomsten	P6	Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0
Inkomsten - Totaal				-55	-231	-91	-373
Reserves - Totaal				-55	-231	-91	-373
Geheel - Totaal				-391	-52	-298	-306

